

HAMAS-İSRAİL ÇATIŞMASI PERİYODİK DEĞERLENDİRME-13

(01-12 Ocak 2024)

GÜNCEL GELİŞMELER

7 Ekim 2023 sabahı Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugaylarının "Aksa Tufanı Operasyonu" adıyla, başlattığı saldırı sonrasında Hamas ile İsrail arasında devam eden ve 24 Kasım'da yürürlüğe giren insani aranın ardından 01 Aralık'ta İsrail tarafından yeniden başlatılan savaşta;

- 7 Ekim 2023 ve 11 Ocak 2024 tarihleri arasında; %70'inden fazlası kadın ve çocuk olmak üzere 23.469 Filistinli öldürüldü, 59.604 Filistinli yaralandı,

- Gazze'deki binalardan, 69 binden fazlası yıkıldı, 290 binden fazlası ise hasar gördü, nüfusun yaklaşık %85'i evlerini terk etti.¹

UNICEF Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölge Direktörü Adele Khodr, 2023 yılının, Doğu Kudüs de dahil olmak üzere Batı Şeria'daki çocuklar için kaydedilen en ölümcül yıl olduğunu ve çatışmalarla ilgili şiddetin daha önce görülmemiş boyutlara ulaştığını, artan askeri operasyonlar ile kolluk kuvvetlerinin ortasında öldürülen çocuk sayısının, 2022 yılında öldürülen çocuk sayısının 2 katından fazla olduğunu ifade etti.²

Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı (UNRWA), abluka altındaki Gazze'ye yeterli insani yardımın girmediğini ve İsrail'in yardım konvoylarının girişini engellediğini, nüfusun %40'nın kıtlık riski ile karşı karşıya bıraktığı konusunda uyardı.³

BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Volker Türk, 28 Aralık'ta Batı Şeria'yla ilgili yayımlanan raporda; orantısız kolluk gücünün, askeri araç ve silahların, keyfi ve ayırım gözetmeden kullanılmasının rahatsız edici olduğunu, hesap verilebilirliğin eksik olduğunu ifade etti.⁴

ABD ve İngiltere, Batı Şeria'daki Filistinlileri hedef almaktan suçlu bulunan aşırılık yanlısı yerleşimcilerin, ülkelerine girmesini yasaklayacaklarını, AB liderleri ise benzer önerileri değerlendirmeye hazırlandıklarını açıklarken, İrlanda Dışişleri Bakanı Micheál Martin, Batı Şeria'daki Filistinlileri hedef almaktan suçlu bulunan aşırılık yanlısı İsraili yerleşimcilere yönelik yaptırımların, şiddetin devam etmesi halinde seyahat yasaklarından daha ileri gitmesi gerektiğini, küçük bir azınlık olarak nitelenenlerin eylemlerinin İsrail ordusu tarafından desteklendiğini ifade etti.⁵

¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-96>

² <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/number-of-children-killed-in-west-bank-has-reached-unprecedented-levels-un-agency/3095167>

³ <https://www.bernama.com/en/world/news.php?id=2258070>

⁴ <https://jordantimes.com/news/region/un-warns-rapidly-deteriorating-human-rights-situation-west-bank-calls-end-violence>

⁵ <https://www.irishtimes.com/politics/2023/12/29/sanctions-against-israeli-settlers-should-go-further-than-travel-bans-tanaiste/>

Bilgi edinme kapsamında İngiltere'nin polis gücünden alınan bilgilere dayandırılan araştırmada hem Antisemitik hem de İslamofobik suçlarda, İsrail-Gazze savaşından sonra artış tespit edildi.⁶

İsrail ordusu, 15 Aralık tarihinde, İbranice yardım çığlıklarının "terörist aldatma girişimi" olarak değerlendiren İsraili askerlerin, üç İsraili rehineyi "yanlışlıkla" öldürüldüğünü, olayın "olmaması gerektiğini" ve önlenebileceğini ancak disiplin cezası verilmediğini açıkladı.⁷

İsrail ordusu, Maghazi Mülteci Kampına yapılan ve 70 sivil Filistinlinin öldürüldüğü saldırıların, "bitişik" binaları vuran savaş uçaklarından fırlatılan füzelerin neden olduğunu, sivillere verilen zarardan üzüntü duyulduğunu açıklayarak saldırıların suçunu kabul etti.⁸

İsrail ordusu sözcüsü Daniel Hagari, Gazze şeridi'nde asker azaltılacağını, bunun ekonomik yükleri hafifleteceğini, bazı askerlerin dinlenmesine ve bazılarının da eğitim almasına imkân sağlayacağını, ayrıca çatışmaların yoğun olduğu Han Yunus bölgesine birlik kaydırılmasını da kapsayacağını, asker azaltmanın savaşın bittiği anlamına gelmediğini, geniş çaplı kara ve hava saldırılarının yerine elit İsrail güçleri tarafından hedefli baskınlarla rehine kurtarma, tünelleri kullanılamaz hale getirme ve tampon bölge oluşturma amaçlarının gerçekleştirileceğini açıkladı.⁹

İsrail Başbakanı Netanyahu, düzenlediği basın toplantısında "Philadelphia Koridoru" olarak adlandırılan, Gazze şeridi ve Mısır arasındaki sınırı belirleyen 14 km.lik bölgeyi (1979'da Mısır ve İsrail arasında imzalanan anlaşma ile oluşturulan tampon bölge) geri almaları gerektiğini açıkladı.¹⁰

Hamas Genel Başkan Yardımcısı **Salih el-Aruri'nin**, Beyrut'un güney banliyölerinde Hizbullah topraklarında, insansız hava aracı ile düzenlenen saldırı sonucunda **öldürülmesi** üzerine, Hamas'ın siyasi kanadının lideri İsmail Haniye, saldırının Lübnan'ın egemenliğine yapıldığını, çatışmanın genişlemesine sebep olacağını, Hamas'ın asla yenilmeyeceğini ifade etti.¹¹ Lübnan Başbakanı Necib Mikati ise cinayeti kınayarak, saldırının Lübnan'ı savaşa çekmeyi amaçladığını,¹² Hizbullah, İsrail'in Hamas milletvekilini öldürmesinin cevapsız kalmayacağını açıkladı.¹³

⁶ <https://www.bbc.com/news/uk-67836607>

⁷ <https://www.outlookindia.com/international/israel-gaza-war-live-updates-idf-mistaken-killing-3-hostages-hamas-palestine-death-toll-news-339530>

⁸ <https://www.charlotteobserver.com/news/politics-government/article283618013.html>

⁹ <https://tr.euronews.com/2024/01/01/israil-binlerce-askerini-gazzeden-cekiliyor>

<https://theweek.com/politics/israel-gaza-hamas-idf-withdrawal>

<https://www.nytimes.com/2024/01/09/briefing/israel-gaza-france-prime-minister.html>

¹⁰ <https://www.newarab.com/news/why-does-israel-want-retake-philadelphia-corridor>

¹¹ <https://www.theweek.in/news/india/2024/01/03/israeli-drone-kills-hamas-deputy-leader-saleh-al-arouri-in-beirut-hezbollah-warns-punishment.html>

¹² <https://www.rte.ie/news/2024/01/03/1424529-hamas-leader-killed/>

¹³ https://www.thedefensepost.com/2024/01/02/hezbollah-israel-killing-deputy/?expand_article=1

Üst düzey **Hizbullah lideri Wissam al-Hassan**, 08 Ocak 2024 tarihinde, İsrail tarafından güney **Lübnan**'da düzenlenen hava saldırısında öldürüldü. Netanyahu, Hizbullah'la gerginliğin tırmandığı bir ortamda kuzey Lübnan'ı Gazze'ye çevirmekle tehdit etti.¹⁴

Yemen'deki İran destekli Husiler, İsrail'in Gazze'deki saldırılarını durdurmak amacıyla, Kızıldeniz'de bir abluka başlatarak katıldıkları savaşta, Husi sözcüsü M. Abdulsalam, el-Masirah TV'sindeki yayında, ABD ve müttefiklerinin zorbalıklarına devam etmesi halinde Kızıldeniz'in yanan bir arena olacağını ifade etti.¹⁵ ABD, 31 Aralık tarihinde Kızıldeniz'de 3 Husi teknesini batırdı.¹⁶ ABD ve İngiltere'nin, Husiler'in Kızıldeniz'deki saldırılarına karşın daha etkin tedbirlerle hareket yapmayı gündemlerine aldıkları, 10 Ocak 2024 tarihinde Husiler'in 21 insansız hava aracı ve roket saldırısını engelledikleri,¹⁷ 11 Ocak 2024 tarihinde, ABD ve İngiliz kuvvetlerinin, Yemen'de Husilerin Kızıldeniz'de seyrüsefer özgürlüğünü tehlikeye atmak için kullandıkları hedefleri vurdukları açıklandı.¹⁸

İsrail'in Ulusal Güvenlik Bakanı I. Ben Gvir'in, Filistinlilerin Gazze'den çıkarılmasına ilişkin açıklamaları, ABD yönetimi ile ABD'nin en büyük Reformcu Yahudi Lideri tarafından eleştirildi.¹⁹ Suudi Arabistan'dan BAE'ye kadar Körfez ülkeleri ise açıklamaları kınadı.²⁰

Hollandalı diplomat Sigrid Kaag, çatışmaya taraf olmayan devletler aracılığıyla Gazze'ye insani yardım sevkiyatlarını hızlandırmak için bir BM mekanizması kurma yetkisiyle, BM'in Gazze'deki kıdemli insani yardım ve yeniden yapılanma koordinatörü olarak görevine başladı.²¹

ABD'li Yahudi senatör Bernie Sanders, ABD'nin İsrail'in suç ortağı olduğunu ifade ederek Kongre'yi İsrail'e yapılacak yardımı reddetmeye çağırdı.²²

Kaliforniyalı Yahudiler, kalıcı bir ateşkes talebiyle Kaliforniya Eyalet Meclisi oturumunu ve Kaliforniya Eyaleti Meclis Binası'nı kapattı.²³

¹⁴ <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/israel-s-netanyahu-threatens-to-turn-northern-lebanon-into-gaza-amid-escalation-with-hezbollah-/3103473>

¹⁵ <https://theprint.in/opinion/houthi-attacks-in-red-sea-a-taliban-moment-for-us-india-must-secure-alternate-sea-routes/1904090/>

¹⁶ https://news.yahoo.com/white-house-says-not-seeking-225006449.html?.tsrc=daily_mail&uh_test=1_04

¹⁷ <https://www.nytimes.com/2024/01/10/briefing/houthi-red-sea-trump-ecuador.html>

¹⁸ <https://www.washingtonpost.com/world/2024/01/12/israel-hamas-war-news-gaza-palestine/>

¹⁹ <https://www.jta.org/2024/01/02/politics/biden-administration-reform-jewish-leader-slam-smotrich-and-ben-gvir-for-calling-for-palestinians-removal-from-gaza>

²⁰ <https://www.newarab.com/news/gulf-states-condemn-israeli-calls-forced-gaza-emigration>

²¹ http://www.china.org.cn/world/2024-01/09/content_116927635.htm

²² <https://www.nbcnews.com/video/sanders-says-u-s-is-complicit-in-gaza-deaths-201732677524>

²³ <https://www.washingtontimes.com/news/2024/jan/2/bernie-sanders-urges-congress-to-reject-more-us-aid/>

²³ <https://www.counterpunch.org/2024/01/04/500-jewish-californians-and-californians-of-conscience-shut-down-the-state-capitol-demanding-ceasefire-in-gaza/>

San Francisco Denetim Kurulu, 8'e karşı 3 oyla aldığı kararla, sürekli bir ateşkes ve rehinelere serbest bırakılması çağrısında bulundu. Kararda, "Tüm insan hayatı değerlidir ve sivillerin hedef alınması uluslararası insancıl hukukun ihlalidir" denildi.²⁴

İsrail yanlısı solcu bir örgüt olan "Americans for Peace Now", Amerikan Siyonist örgütleri arasında İsrail'in saldırısına verilen geniş destekteki ilk çatlak olarak, ateşkes çağrısında bulundu.²⁵

Güney Afrika, İsrail'in eylem ve ihmallerinin, Filistin'in ulusal, ırksal ve etnik grubunun önemli bir bölümünü yok etmeyi amaçladığını ve İsrail'in soykırım suçu işlediğini belirterek Uluslararası Adalet Divanı'nda İsrail aleyhine dava açtı.²⁶ İsrail soykırım iddiası ile açılan dava için mahkemede kendilerini savunacaklarını açıkladı.²⁷

İsrail'e karşı açılan 'soykırım' davasının duruşması 11 Ocak 2024 tarihinde Lahey'de başladı.²⁸

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, 10 Ocak'ta Ramallah'ta Filistin Yönetimi Başkanı Mahmud Abbas ile bir araya geldi. Blinken, Abbas'a ABD'nin İsrail'in yanında bir Filistin Devleti kurmaya yönelik "somut adımları" desteklediğini söyledi.²⁹ Blinken'in Ortadoğu turunda; Ürdün Kralı Abdullah ve Mısır'ın Abdel Fattah al-Sisi'si de Filistinlileri topraklarından çıkarma planlarını reddettiklerini yinelediler.³⁰ İsrail'e "sivil ölümlerin azaltılması" uyarısı yapan Blinken, Gazzeli çocukların savaşta çok fazla bedel ödediğini söyledi.³¹

ANALİZ VE DEĞERLENDİRME

Uluslararası ilişkiler açısından;

Uluslararası Adalet Divanı'nda İsrail aleyhine başlayan soykırım davası, İsrail'e destek veren ABD ve İngiltere'nin; İsrail'in ayırım yapmadan yürüttüğü saldırılardaki keyfiyetten kaynaklı başta çocuklar olmak üzere artan sivil ölümlerinin dünya kamuoyunda yarattığı infial, kendi ülkelerindeki gerçekleştirilen İsrail karşıtı protestolar, İsrail'e destek olmanın mali yükü ile Lübnan sınırında İsrail'e karşı gerçekleştirilen Hizbullah saldırıları ile Hamas üst düzey yetkililerinin Beyrut ve Lübnan'da öldürülmesi ve Husilerin Kızıldeniz'deki ticaret gemilerine yönelik

²⁴ <https://truthout.org/articles/san-francisco-becomes-largest-us-city-to-back-gaza-ceasefire/>

²⁵ <https://www.timesofisrael.com/americans-for-peace-now-becomes-first-us-zionist-group-to-call-for-gaza-ceasefire/>

²⁶ <https://morningstaronline.co.uk/article/south-africa-takes-israel-icj-over-genocide-gaza>

²⁷ https://www.ntd.com/israel-says-it-will-defend-itself-against-genocide-accusations-at-world-court-filed-by-south-africa_963805.html

²⁸ <https://www.theweek.in/news/world/2024/01/11/hearing-begins-at-hague-on-south-africas-case-against-israel-for-genocide-in-gaza.html>

²⁹ <https://www.iswresearch.org/2024/01/iran-update-january-10-2024.html>

³⁰ <https://www.dawn.com/news/1804797/abbas-agrees-to-reunite-west-bank-gaza-blinken>

³¹ <https://www.bbc.com/turkce/articles/c51zgwk5qevo>

saldırılarının savaşın Ortadoğu'da yayılmasına sebep olma potansiyeli dikkate alındığında ABD ve İngiltere'nin diğer devletler ve uluslararası örgütlerle birlikte İsrail'i ateşkese zorlayacağı,

Askerî açıdan;

İsrail'in, artan kamuoyu baskısı karşısında olası yakın bir ateşkese zorunlu olarak kabul etmeden önce Hamas'ın ağırlık merkezi olan tünelleri kullanılamaz hale getirmek ve Filistinlilerin göçünü hızlandırmak maksadıyla saldırılarının şiddetini ve Hamas'ın üst düzey yönetici kadrosuna yönelik suikast girişimlerinin sayısını artırabileceği,

Savaşın yayılması ile deniz ticaretinin sekteye uğramasının, bölgesel ve küresel barışı, enerji güvenliği ile ekonomiyi tehdit edeceği gerçeğinden hareketle dünya kamuoyunun bu riske odaklanarak İsrail'i ateşkese zorlamak maksadıyla Hizbullah ve Husilerin taciz ve saldırılarının ivme kazanacağı,

Ayrıca, İsrail'in daha kesin hedefli saldırıların amaçlandığını duyurduğu yeni aşama ile birlikte gelecekte muharebelerin daha çok meskûn mahallerde, tünel ve mağaralarda, küçük taktik birlikler vasıtasıyla cereyan edeceği öngörüsünden hareketle, dünya ordularında; hareket kabiliyeti yüksek, koruyuculuğu artırılmış teçhizat ve etkin hafif silahlar ile anlık bilgi ve veri paylaşımına imkan veren komuta kontrol cihazları ile teçhiz edilmiş, görev odaklı profesyonel küçük taktik birliklerin esas alınacağı, teşkilat, eğitim ve doktrin ve taktiklerde değişimlerin yaşanacağı değerlendirilmektedir.

İşbu eserde yer alan veriler/bilgiler, yalnızca bilgi amaçlı olup, bu eserde bulunan veriler/bilgiler tavsiye, reklam ya da iş geliştirme amacına yönelik değildir. Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş. işbu eserde sunulan verilerin/ bilgilerin içeriği, güncelliği ya da doğruluğu konusunda herhangi bir taahhüde girmemekte, kullanıcı veya üçüncü kişilerin bu eserde yer alan verilere/bilgilere dayanarak gerçekleştirecekleri eylemlerden ötürü sorumluluk kabul etmemektedir. Bu eserde yer alan bilgilerin her türlü hakkı Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmaksızın işbu eserde yer alan bilgi, yazı, ifadenin bir kısmı veya tamamı, herhangi bir ortamda hiçbir şekilde yayımlanamaz, çoğaltılamaz, işlenemez.

